

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΧΩΡΟ • ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΤΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Κροατία

Nτανήλα

ΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ-ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΧΩΡΩΝ

1. Σχηματικός χάρτης των χωρών της Μεσογείου

2. Σπλιτ

3. Γεωμορφολογικός χάρτης της Κροατίας

4. Ακτές

5. Γεωμορφολογικός χάρτης της Κροατίας

6. Ακτές-νησιά

7. Νησιά

8. Ντουμπρόβνικ

9. Εικόνα των Δαλματικών ακτών

10. Λιμάνι στο νησί Βρζαρ

Με λένε Ντανήλα και μόλις έκλεισα τα 11 χρόνια μου. Πατρίδα μου είναι μια χώρα που εγώ και οι συμπατριώτες μου την ονομάζουμε Ρεπούμπλικα Χρβάτσκα, όλος ο κόσμος όμως τη ξέρει ως Κροατία. Βρίσκεται στη Βαλκανική χερσόνησο, όπως και η Ελλάδα, αλλά λίγο πιο βόρεια από τη χώρας σας.

Η πόλη στην οποία ζω με την οικογένειά μου είναι το Σπλιτ, που είναι κτισμένο στις ακτές της χώρας μου και έχει περίπου 200.000 κατοίκους. Είναι μια γραφική πόλη που κάποτε λεγόταν Σπαλάτο. Σήμερα το Σπλιτ είναι ένα σημαντικό εμπορικό λιμάνι της Κροατίας αλλά και τόπος διακοπών για εκατομμύρια ανθρώπους. Βλέπετε έχω την τύχη να μένω σε μια περιοχή γνωστή σε όλον τον κόσμο για την ομορφιά της, τις Δαλματικές ακτές.

Αν κοιτάξετε τον χάρτη που έχετε θα καταλάβετε τι εννοώ. Θα δείτε ότι τη δυτική πλευρά της Κροατίας τη βρέχει μια μακρόστενη θάλασσα που λέγεται Αδριατική. Οι ακτές της Κροατίας στην Αδριατική είναι πολύπλοκες σαν δαντέλα και πανέμορφες. Η αρχή γίνεται στο βορρά εκεί που υπάρχει μια μεγάλη τριγωνική χερσόνησος, η χερσόνησος της Ιστριας. Πιο νότια σχηματίζεται ένας κόλπος στον οποίο είναι κτισμένο το μεγαλύτερο λιμάνι της Κροατίας η Ριέκα. Από εκεί αρχίζει μια παραξενιά της φύσης που δημιουργεί ένα από τα ωραιότερα τοπία της Μεσογείου.

Βαθείς κόλποι, μακρόστενες χερσόνησοι, μυτερά ακρωτήρια και πάνω από 1.000 μικρά και μεγάλα νησιά συνθέτουν μια εικόνα σπάνιας ομορφιάς που μου είναι δύσκολο να σας περιγράψω.

Το ίδιο τοπίο συνεχίζεται νότια μέχρι την ιστορική πόλη Ντουμπρόβνικ, που πολλοί την ονομάζουν “μαργαριτάρι της Δαλματίας”. Συνολικά, οι ακτές της Κροατίας θυμίζουν κάπως τα φιόρδ της Νορβηγίας. Το μήκος τους (μαζί με το μήκος των ακτών των νησιών) ξεπερνά τα 5.500 χιλιόμετρα, είναι επομένως ίσο με το 1/3 περίπου του μήκους των ακτών της Ελλάδας. Μπορώ μάλιστα να σας πω ότι μόνο η Ελλάδα σε ολόκληρη την Μεσόγειο ξεπερνά σε αριθμό νησιών την πατρίδα μου.

Η δασκάλα μας προσπάθησε να μας εξηγήσει γιατί οι ακτές μας έχουν αυτή τη μορφή. Δεν θα ισχυριστώ ότι κατάλαβα όλα όσα μας είπε, γενικά όμως φαίνεται ότι κάποτε, πριν από χιλιάδες χρόνια, μεγάλο μέρος της Ευρώπης ήταν σκεπασμένο με εκατοντάδες μέτρα πάγου, τους παγετώνες και η Αδριατική ήταν μια μικρή λίμνη. Τα βουνά της πατρίδας μου τα έτρωγε το νερό που κατέβαινε από τα ψηλά προς τα χαμηλά σημεία και σχημάτιζε βαθιές κοιλάδες ανάμεσά τους. Όταν το κλίμα άλλαξε και έγινε πιο θερμό, ο πάγος έλιωσε, η στάθμη της θάλασσας ανέβηκε πολύ και τα νερά της πλημμύρισαν τις κοιλάδες και τα φαράγγια που είχαν σχηματιστεί. Τα πιο ψηλά σημεία σχημάτισαν τα νησιά και τα φαράγγια έγιναν οι πορθμοί ανάμεσά τους.

Μπορεί όλα αυτά να είναι πολύ ενδιαφέροντα πράγματα, για να σας πω όμως την αλήθεια εγώ είμαι μόνον 11 ετών και αυτό που με κάνει ευτυχισμένη είναι το ότι ο τόπος που ζω είναι ιδανικός για καλοκαιρινές διακοπές. Η θάλασσα κάνει το κλίμα του γλυκό μεσογειακό, χωρίς υπερβολικά χαμηλές

θερμοκρασίες το χειμώνα και χωρίς υπερβολική ζέστη το καλοκαίρι, ίδιο περύπου με το κλίμα της δικής σας Κέρκυρας. Η θάλασσα απέχει λίγο από το σπίτι μου κι αν βαρεθώ να πηγαίνω στις ίδιες παραλίες υπάρχουν και τα νησιά, γιατί βρίσκω πάντα τον τρόπο να πείσω τον πατέρα μου να μου κάνει τα χατίρια. Είναι άλλωστε υποχρεωμένος να κάνει πολλά ταξίδια επειδή δουλεύει σε τουριστική επιχείρηση και δεν βλέπω γιατί να μην το εκμεταλλευτώ για να γνωρίσω και άλλα μέρη.

Συνήθως πηγαίνουμε στο Μπραχ, στην Σόλτα, στο Χβαρ και στο Βις που βρίσκονται κοντά στην πόλη μας, δύο φορές όμως επισκεφθήκαμε και βορειότερα νησιά όπως το Κρες και το Κρκ. Δύο πράγματα μου έκαναν μεγάλη εντύπωση. Το πρώτο είναι ο μεγάλος αριθμός των επισκεπτών που συναντήσαμε. Ο πατέρας (που όπως καταλαβαίνετε χαίρεται πολύ όταν βλέπει ξενούς στην Κροατία) μου είπε ότι αυτό είναι φυσικό γιατί οι Δαλματικές ακτές είναι πασίγνωστες στο εξωτερικό και δέχονται εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο. Το δεύτερο πράγμα που με εντυπωσίασε είναι ότι σε μερικά νησιά υπάρχουν φοβερά φρούρια. Ο πατέρας μου μού εξήγησε ότι αυτό οφείλεται στην Βενετία που κράτησε στον έλεγχό της τις Δαλματικές ακτές επί 4 περίπου αιώνες.

Αυτή η ιταλική πόλη ήταν κάποτε η ισχυρότερη ναυτική δύναμη της Μεσογείου. Η κυριαρχία της απλωνόταν σε ολόκληρη την Αδριατική, περιλαμβανε τα ελληνικά νησιά του Ιονίου πελάγους και έφτανε μέχρι την Κρήτη, το Αιγαίο πέλαγος και για ένα διάστημα και την Κύπρο.

Η δύναμη της Βενετίας στηριζόταν σε πανίσχυρα φρούρια που έχτιζε κοντά στις ακτές για να προστατεύει τα χιλιάδες πολεμικά και εμπορικά πλοία της αλλά και τα λιμάνια. Με τον καιρό η δύναμη της Βενετίας χάθηκε αλλά τα φρούρια έμειναν σαν σημάδια μας εποχής ηρωικής, γεμάτη με πολέμους και ναυμαχίες. Σήμερα βέβαια οι κάτοικοι των νησιών ζούνε πολύ ειρηνικά.

Καλλιεργούν τα λίγα χωράφια που διαθέτουν, παράγουν περίφημο κρασί, φρούτα και λαχανικά, ψαρεύουν στη θάλασσα και προσπαθούν να περιποιηθούν όσο μπορούν καλύτερα τους χιλιάδες τουρίστες που επισκέπτονται τον τόπο τους. Είναι επίσης πολύ καλοί ναυτικοί.

Φοβάμαι όμως ότι σας είπα τόσα πολλά για τις ακτές μας που ίσως δεν προλάβω να σας μιλήσω και για την υπόλοιπη Κροατία. Αν λοιπόν ένας ταξιδιώτης ξεκινήσει από την Ριέκα ή το Σπλιτ και αποφασίσει να προχωρήσει προς το εσωτερικό της χώρας μου θα ανακαλύψει ότι αυτό δεν είναι και τόσο εύκολο. Αιτία είναι οι οροσειρές που προχωρούν παράλληλα προς τις ακτές και κυριολεκτικά τις απομονώνουν από το εσωτερικό. Οι οροσειρές αυτές δεν είναι πολύ ψηλές αλλά έχουν φαγωθεί σε μεγάλο βαθμό από τη δύναμη του νερού και διακόπτονται από βαθιές άγριες χαράδρες που δυσκολεύουν τις συγκοινωνίες.

Μόλις ο ταξιδιώτης περάσει τη ζώνη των βουνών αντικρίζει ένα τελείως διαφορετικό τοπίο γιατί η ανατολική Κροατία είναι πεδινή. Αν κοιτάξετε τον χάρτη της Κεντρικής Ευρώπης θα καταλάβετε αμέσως το γιατί. Θα δείτε ότι

11. Νησί Κρκ

12. Φρούριο στο Ντουμπρόβνικ

13. Μάζεμα σταφυλιών

14. Λιμάνι με βάρκες

15. Γεωμορφολογικός χάρτης της Κροατίας

16. Βουνά φαγωμένα από νερό

17. Γεωμορφολογικός χάρτης της ευρύτερης περιοχής της Κροατίας

ανάμεσα στις Άλπεις και στην οροσειρά των Καρπαθίων απλώνεται μια απέραντη πεδιάδα που λέγεται Ουγγρική πεδιάδα. Το μεγαλύτερο μέρος της ανήκει στην Ουγγαρία, το νότιο τμήμα της όμως ανήκει στην Κροατία και στην Γιουγκοσλαβία. Είναι μια πεδιάδα γόνιμη, κατάλληλη για την καλλιέργεια σιτηρών και οπωροφόρων δέντρων, οι χειμώνες της όμως είναι πολύ ψυχροί γιατί τη δέρνουν οι βόρειοι παγωμένοι άνεμοι.

Όταν βλέπετε στον χάρτη μια μεγάλη πεδιάδα που γύρω - γύρω έχει βουνά καλό είναι να αρχίσετε να ψάχνετε και για κάποιο μεγάλο ποτάμι που τη διασχίζει. Θα το βρείτε σίγουρα γιατί αφού τα νερά της βροχής κατεβαίνουν από τα ψηλά προς τα χαμηλά σημεία θα πρέπει να απομακρύνονται με κάποιον τρόπο διαφορετικά θα μετέτρεπαν την πεδιάδα σε λίμνη. Αυτό άλλωστε το ξέρετε και από τη μεγάλη πεδιάδα της πατρίδας σας που λέγεται Θεσσαλία. Αν δεν υπήρχε ο ποταμός Πηνειός, η Θεσσαλία θα ήταν λίμνη και κανείς δεν θα μπορούσε να την καλλιέργησε ούτε να κτίσει πόλεις και χωριά σ' αυτήν.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στην Ουγγρική πεδιάδα με τη διαφορά ότι το δικό της ποτάμι, ο Δούναβης, είναι ένα από τα μεγαλύτερα της Ευρώπης. Ακόμα και οι παραπόταμοι του Δούναβη είναι γίγαντες. Μεταφέρουν πολύ νερό και είναι πλωτοί σε μεγάλο μέρος της ροής τους διευκολύνοντας τις μεταφορές αγαθών.

Την πατρίδα μου την ενδιαφέρουν ιδιαίτερα δύο από αυτούς του παραπόταμους, ο Ντράβα και ο Σάβα. Ο πρώτος σχηματίζει τα σύνορά της με την Ουγγαρία, ενώ ο δεύτερος τη διασχίζει στη μέση περίπου χωριζόντας την σε δυτική και ανατολική. Θα άξιζε μάλιστα να ρίχνατε μια ακόμα ματιά στον χάρτη γιατί θα βλέπατε ότι κοντά στο ποτάμι αυτό είναι κτισμένες οι πρωτεύουσες τριών χωρών της περιοχής. Η Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας, το Ζάγκρεμπ της Κροατίας και το Βελιγράδι της Γιουγκοσλαβίας. Καταλαβαίνετε τώρα πόσο σημαντικά είναι αυτά τα ποτάμια.

Κλείνοντας την παρουσίαση της χώρας μου θα ήθελα να επιμείνω σε ένα σημείο που θεωρώ σημαντικό. Εμείς οι κάτοικοι των Βαλκανίων ξέρουμε πολλά για ολόκληρο τον κόσμο αλλά όχι για τις χώρες που βρίσκονται κοντά μας. Πιο γνωστές μας είναι η Βραζιλία και η Ινδονησία παρά οι γείτονές μας. Και όμως ζούμε κάτω από τις ίδιες σχεδόν συνθήκες, το ίδιο κλίμα και ελπίζουμε στα ίδια πράγματα. Μήπως είναι καιρός να γνωριστούμε καλύτερα;

18. Γεωμορφολογικός Χάρτης της ευρύτερης περιοχής της Κροατίας

19. Πόλη Βρζαρ
20. Εκκλησία Χριστιανική
21. Τζαμί
22. Καβαλάρης σε πανηγύρι
23. Νησάκι με τουριστικές εγκαταστάσεις

